

Srijeda, 11. ožujka 2015.

P8_TA(2015)0062

Godišnje izvješće za 2013. o zaštiti financijskih interesa EU-a – borba protiv prijevара**Rezolucija Europskog parlamenta od 11. ožujka 2015. o godišnjem izvješću za 2013. o zaštiti financijskih interesa EU-a – borba protiv prijevара (2014/2155(INI))**

(2016/C 316/04)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 325. stavak 5. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir svoje rezolucije o prethodnim godišnjim izvješćima Komisije i Europskog ureda za borbu protiv prijevара (OLAF),
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 17. srpnja 2014. „Zaštita financijskih interesa EU-a – borba protiv prijevара – godišnje izvješće za 2013.” (COM(2014)0474) i popratne radne dokumente osoblja (SWD(2014)0243, SWD(2014)0244, SWD(2014)0245, SWD(2014)0246, SWD(2014)0247 i SWD(2014)0248),
- uzimajući u obzir godišnje izvješće OLAF-a za 2013.,
- uzimajući u obzir izvješće nadzornog odbora OLAF-a kojim je obuhvaćeno razdoblje od veljače 2013. do siječanja 2014.,
- uzimajući u obzir godišnje izvješće Revizorskog suda o izvršenju proračuna za financijsku godinu 2013., zajedno s odgovorima institucija,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 29. rujna 2014. pod naslovom „Zaštita proračuna EU-a do kraja 2013.” (COM(2014)0618),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 3. veljače 2014. pod nazivom „Izvješće EU-a o suzbijanju korupcije” (COM(2014)0038),
- uzimajući u obzir posebno izvješće Eurobarometra 397 o korupciji,
- uzimajući u obzir izvješća Komisije o manjku prihoda od PDV-a,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 250/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uspostavljanju programa za promicanje aktivnosti u području zaštite financijskih interesa Europske unije (program „Hercule III”) te stavljanju izvan snage Odluke br. 804/2004/EZ ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir prijedlog Uredbe Vijeća od 17. srpnja 2013. o osnivanju Ureda europskog javnog tužitelja (COM(2013)0534),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br.1074/1999 ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir prijedlog Komisije za direktivu Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2012. o borbi protiv prijevара s obzirom na financijske interese EU-a u okviru kaznenog prava (COM(2012)0363),

⁽¹⁾ SL L 84, 20.3.2014., str. 6.⁽²⁾ SL L 248, 18.9.2013., str. 1.

Srijeda, 11. ožujka 2015.

- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 ⁽¹⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. rujna 2011. o naporima Unije u borbi protiv korupcije ⁽²⁾, svoju izjavu od 18. svibnja 2010. o naporima EU-a u borbi protiv korupcije ⁽³⁾, i Komunikaciju Komisije od 6. lipnja 2011. „Borba protiv korupcije u EU-u” (COM(2011)0308),
  - uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica ⁽⁴⁾,
  - uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda protiv korupcije,
  - uzimajući u obzir Kaznenopravnu konvenciju Vijeća Europe o korupciji,
  - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor i mišljenja Odbora za regionalni razvoj i Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A8-0024/2015),
- A. budući da se iz proračuna EU-a, kojemu svaka država članica proporcionalno doprinosi u skladu sa zajedničkim objektivnim kriterijima, pruža pomoć za provedbu politika Unije te on predstavlja izraz jedinstva i instrument za napredovanje europske integracije;
- B. budući da bi se zaštitom financijskih interesa EU-a, zajedno s načelom dobrog financijskog upravljanja, trebalo jamčiti da se proračunskim prihodima i rashodima doprinosi ispunjavanju prioriteta i ciljeva EU-a i izgradnji većeg povjerenja građana time da ih se uvjeri da se njihov novac koristi u skladu s ciljevima i politikama EU-a i u interesu građana EU-a;
- C. budući da raznoliki pravni i administrativni sustavi država članica predstavljaju izazovno okruženje za nadilaženje nepravilnosti i suzbijanje prijevара, a svaka nepravilna upotreba sredstava EU-a podrazumijeva ne samo pojedinačne nego i kolektivne gubitke te šteti interesima svake države članice i Unije kao cjeline;
- D. budući da je u cilju poboljšavanja postojećih mjera, kao što je Konvencija o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (Konvencija PIF), za borbu protiv prijevара, korupcije, pranja novca i ostalih nezakonitih aktivnosti koje utječu na financijske interese Unije, Komisija podnijela dva prijedloga za kaznenopravne instrumente, Direktivu o zaštiti financijskih interesa (Direktivu PIF) i Uredbu o uspostavi Ureda europskog javnog tužitelja (Uredbu EPPO), usmjerene na provedbu učinkovitije istrage i bolje zaštite novca poreznih obveznika unutar europskog područja slobode, sigurnosti i pravde;
- E. budući da prioritet političkog djelovanja institucija Zajednice mora biti borba protiv prijevара, korupcije i pranja novca u Uniji, suradnja između policije i pravosudnih tijela država članica je ključna;

I. Otkrivanje i prijava nepravilnosti koje se smatraju prijevaram i nepravilnosti koje se ne smatraju prijevaram

1. prima na znanje izvješće Komisije o „Zaštiti financijskih interesa Europske unije – borba protiv prijevара – godišnje izvješće za 2013.” (godišnje izvješće Komisije); pozdravlja široki raspon pravnih i administrativnih mjera koje je od 2011. Komisija poduzela, čime je stvorila novo okruženje za daljnje poboljšanje politike zaštite financijskih interesa Unije; naglašava da postojeći nedostadni rezultati u borbi protiv prijevара nisu posljedica nepostojanja propisa nego njihove nezadovoljavajuće provedbe; traži od Komisije da u svojem sljedećem izvješću pravovremeno odgovori na zahtjeve Parlamenta navedene u prethodnim godišnjim izvješćima o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica;

⁽¹⁾ SL L 298, 26.10.2012., str. 1.

⁽²⁾ SL C 51 E, 22.2.2013., str. 121.

⁽³⁾ SL C 161 E, 31.5.2011., str. 62.

⁽⁴⁾ SL L 312, 23.12.1995., str. 1.

Srijeda, 11. ožujka 2015.

2. podsjeća da je, s obzirom na gospodarske poteškoće u kojima se trenutno nalaze države članice i nedovoljno sredstava u proračunu EU-a, zaštita financijskih interesa Europske unije posebno važna; naglašava važnost pravilnog upravljanja i najučinkovitijeg mogućeg korištenja sredstvima EU-a;
3. napominje da je u 2013. Komisiji ukupno prijavljeno 15 779 nepravilnosti od kojih je 14 170 nepravilnosti koje se ne smatraju prijevaram, a 1 609 nepravilnosti koje se smatraju prijevaram, u ukupnom iznosu od otprilike 2,14 milijardi EUR od kojih se oko 1,76 milijardi EUR odnosi na rashode proračuna EU-a, što čini 1,34 % svih plaćanja, a ostalih 380 milijuna EUR čini 1,86 % bruto prikupljenih tradicionalnih vlastitih sredstava;
4. napominje da, unatoč tome što se financijski učinak prijavljenih nepravilnosti koje se ne smatraju prijevaram u 2013. smanjio na oko 1,84 milijarde EUR, tj. niži je **38 %** nego 2012. godine, broj takvih zabilježenih nepravilnosti porastao je za **16 %** u odnosu na proteklu godinu; nadalje, napominje da je broj prijavljenih nepravilnosti koje se smatraju prijevaram u 2013. porastao za 30 % u usporedbi s 2012., dok se njihov financijski učinak, uključujući 309 milijuna EUR sredstava EU-a, smanjio za 21 %;
5. napominje da se, zbog dostupnosti novih podataka nakon znatnih promjena u načinu na koji su države članice i Komisija prijavljivale nepravilnosti, pozornost u godišnjem izvješću Komisije preusmjerila s nepravilnosti u općem smislu na one koje su prijavljene kao prijevara; poziva Komisiju da zadrži taj pristup u svojem budućem godišnjem izvješću o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica – borba protiv prijevara; ipak snažno potiče Komisiju da dodatno poveća dostupnost podataka i unaprijedi analize o rasponu, vrstama i učincima nepravilnosti koje se ne smatraju prijevaram u svjetlu njihova znatnog povećanja i negativnog monetarnog učinka povezanog s njima koji ugrožava financijske interese EU-a;
6. naglašava da je obveza i Komisije i država članica da učine sve što je u njihovoj moći u borbi protiv prijevara, korupcije i svih ostalih oblika nezakonitih aktivnosti na štetu financijskih interesa Unije, u skladu s odredbama Ugovora o funkcioniranju Europske unije; upućuje na to da su prisna suradnja i koordinacija između Komisije i država članica ključne kako bi se osigurala djelotvorna zaštita financijskih interesa Unije te se stoga ta suradnja i koordinacija moraju hitno ojačati i učiniti što djelotvornijima; podsjeća da zaštita financijskih interesa Unije, u području sredstava i u području troškova, zahtijeva jednaku razinu opreza;
7. konstatira da je broj otkrivenih i prijavljenih mogućih nepravilnosti koje se smatraju prijevaram u posljednjih pet godina u blagom padu, ali da je broj nepravilnosti koje se ne smatraju prijevaram u stalnom rastu; traži od Komisije da detaljno ispita glavne uzroke tog porasta te da provede analizu kojom će se razjasniti je li taj trend posljedica otkrivanja slučajeva nepravilnosti ili načina na koji države članice klasificiraju slučajeve;
8. uvjeren je da će kaznenopravna sredstva iz Direktive o zaštiti financijskih interesa EU-a biti učinkovita samo ako se pruže jasne definicije povreda financijskih interesa Unije, najkraćih i najdužih zatvorskih kazni koje se primjenjuju u svim državama članicama sudionicama i minimalnih pravila o zastari te ako se ta pravila budu jednako i učinkovito primjenjivala u svim državama članicama;

Prihodi – vlastita sredstva

9. pozdravlja činjenicu da je 98 % tradicionalnih vlastitih sredstava prikupljeno bez znatnih problema, a prijavljene nepravilnosti koje se smatraju prijevaram čine 0,29 % bruto ustanovljenih tradicionalnih vlastitih sredstava (u vrijednosti od 61 milijuna EUR), dok nepravilnosti koje se ne smatraju prijevaram čine 1,57 % tradicionalnih vlastitih sredstava (u vrijednosti od 327,4 milijuna EUR); napominje da su otkriveni slučajevi prijevara i nepravilnosti 2013. iznosili 380 milijuna EUR, od čega su države članice uspjele povratiti 234 milijuna EUR; posebno napominje činjenicu da stopa povrata od 62 % za tradicionalna vlastita sredstva u 2013. predstavlja do danas najbolji postignuti rezultat u proteklom desetljeću;
10. zabrinut je da se 2013. većina utvrđenih iznosa u bazi podataka OWNRES u EU 28 odnosila na carinski postupak „puštanja u slobodni promet” i za slučajeve prijevara (93 %) i slučajeve nepravilnosti (87 %); poziva Komisiju da poduzme odgovarajuće mjere usmjerene na jačanje carinskog postupka „puštanja u slobodni promet” kako bi postao manje osjetljiv na pojavu prijevara i nepravilnosti;

Srijeda, 11. ožujka 2015.

11. zabrinut je da je u bazi podataka OWNRES stopa povrata 2013. za slučajeve prijevara iznosila samo 23,74 %, što je ispod prosječne razine od 33,5 % za razdoblje od 2008. do 2012.; ističe da je stopa povrata za prijavljene slučajeve nepravilnosti za 2013. iznosila 67,9 %; naglašava da vlasti država članica i službe Komisije uglavnom imaju odgovornost prema povratu nepotrebno plaćenih iznosa te ih poziva da propisno preuzmu tu odgovornost i u slučajevima prijevara znatno povećaju stopu povrata koja je uglavnom na osjetno nižoj razini u usporedbi sa stopom povrata za nepravilnosti koje se ne smatraju prijevarom;

12. pozdravlja Protokol UN-a o suzbijanju nezakonite trgovine duhanskih proizvoda koji je 2013. potpisala Europska unija; primjećuje da je 15 država članica potpisalo Protokol, ali da je ga je u ovom trenutku ratificirala samo Austrija; poziva stoga ostale države članice da dovrše svoje procese ratifikacije što je prije moguće;

13. naglašava da krijumčarenje visoko oporezivane robe prouzrokuje znatne gubitke u prihodima za proračune EU-a i njezinih država članica te da izravni gubici u carinskim prihodima prouzročeni krijumčarenjem cigareta prema procjenama iznose više od 10 milijardi EUR godišnje; štoviše, skreće pozornost na krijumčarenje krivotvorenim robom kojim se nanosi šteta poreznim vlastima u državama članicama i poduzećima EU-a;

14. upućuje na postojeći rad na poboljšanju podataka o bruto nacionalnom dohotku (BND) i pitanjima iz tematskog izvješća Europskog revizorskog suda 11/2013 koja zahtijevaju kraću, usredotočeniju provjeru iznosa BND-a te poboljšano izvješćivanje i koordinaciju u vezi s rezultatima kako bi sustav BND-a postao pouzdaniji u doprinošenju izračunu prihoda EU-a;

15. napominje da bi se uvrštenjem nevidljive ekonomije u nacionalne financijske izvještaje trebalo doprinijeti potpunijim i pouzdanijim podacima o BND-u te poziva Komisiju i Eurostat da prodube suradnju s nacionalnim institucijama za statistiku kako bi osigurali da se taj aspekt dosljedno i usporedivo obrađuje u svim državama članicama koristeći se najnovijim podacima;

16. naglašava činjenicu da je u mnogim državama članicama manjak prihoda od PDV-a i dalje visok zbog prijevara povezanih s PDV-om i izbjegavanjem plaćanja; ističe da je Komisija mjerodavna za kontrolu i praćenje mjera koje poduzimaju države članice; stoga poziva Komisiju da u potpunosti iskoristi svoje ovlasti kako bi pomogla državama članicama u njihovoj borbi protiv prijevara povezanih s PDV-om i izbjegavanjem plaćanja poreza;

17. nadalje napominje da su tijekom 2013. države članice zabilježile 133 slučaja krijumčarenja cigareta, što podrazumijeva oko 7 milijuna EUR tradicionalnih vlastitih sredstava; naglašava da se radi o znatnom padu u usporedbi s 2012. kada je zabilježeno 224 slučaja koji su se odnosili na oko 25 milijuna EUR; ozbiljno je zabrinut zbog činjenice da tijekom 2013. Cipar, Danska, Estonija, Francuska, Luksemburg, Portugal, Slovačka, Slovenija, Španjolska i Švedska nisu Komisiji prijavili nijedan slučaj krijumčarenja cigareta te dovodi u pitanje učinkovitost postupka prijavljivanja u tim državama članicama; ustraje u tome da sve države članice Komisiju točno i pravovremeno izvještavaju o slučajevima krijumčarenja i krivotvorenja kako bi se omogućila bolja procjena tradicionalnih vlastitih sredstava koja su negativno pogođena;

18. napominje da će Komisija objaviti studiju o izvedivosti sustava za praćenje i sljedivost duhanskih proizvoda; naglašava da je to ogroman korak naprijed u borbi protiv krijumčarenja; zahtijeva da Komisija izradi i provede otvoreni i konkurentan sustav praćenja i sljedivosti, ali da se dizajnom i načinom provedbe sustava ne pogoduje jednom ili nekoliko pružatelja tehničkih rješenja;

Sustav za nadzor kretanja trošarinskih proizvoda

19. podsjeća na to:

— da je Parlament u svojoj Rezoluciji od 3. travnja 2014. o godišnjem izvješću za 2012. o zaštiti financijskih interesa EU-a⁽¹⁾ naveo da su tijela kaznenog progona zabilježila povećanu zlouporabu sustava za nadzor kretanja trošarinskih proizvoda (EMCS) od strane kriminalnih skupina te da je Parlament uvjeren da postoji nedostatak fizičke kontrole robe koja se prevozi u okviru sustava EMCS;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0338.

Srijeda, 11. ožujka 2015.

- da Komisija treba pružiti Parlamentu ažurirane podatke o mjerama koje su poduzete radi povećanja fizičkih kontrola u sljedećem godišnjem izvješću za 2014. o zaštiti financijskih interesa Unije;
- da se moraju postrožiti prava pristupa EMCS-u tako da se prije trgovine uključi sveobuhvatna povijest usklađenosti čime bi se poslovnim subjektima mogao odobriti status „ovlaštenoga gospodarskog subjekta” („pouzdanoga poslovnog subjekta”) kako bi samo ti subjekti mogli samostalno izravno djelovati u sklopu EMCS-a;
- da je Parlament zatražio od Komisije da predstavi rezultate tekućih istraga o potrebi za izmjenom Direktive 2008/118/EZ;
- da provjere koje države članice provode nad osobama i poduzećima koji podnose zahtjev za registraciju moraju biti jače i sveobuhvatnije;
- da bi Komisija trebala objasniti mjere koju su poduzete u vezi s višom razinom suradnje s poreznim vlastima s obzirom na to da se roba može lažno prijaviti kako bi se izbjegle trošarine;
- da su vremenski rokovi dopušteni za kretanje trošarinskih proizvoda između autoriziranih skladišta nerealistično dugi, što znači da su moguća višestruka kretanja uz istu deklaraciju te zlouporabe prije unošenja datuma dostave u sustav; ponavlja, stoga, svoj zahtjev pošiljatelju da smjesta obavijesti o bilo kakvim promjenama nadležno tijelo države članice koja je prijavljena kao odredište i novo odredište;
- da je Parlament zatražio da najdulji dopušteni rok za predaju izvješća o primitku trošarinskih roba bude jedan radni dan te nadalje da se vrijeme putovanja računa i uspostavlja za svaku dostavu u skladu s vrstom korištenog prijevoza i udaljenošću između mjesta polazišta i odredišta; da traži od Komisije da obavijesti Parlament čim se ti zahtjevi provedu;
- da su jamstva koja su obvezna radi uspostavljanja carinskih skladišta preniska u usporedbi s vrijednošću trošarinske robe i da Parlament stoga poziva Komisiju da uspostavi varijablu koja ovisi o vrsti robe i razini trgovine koja se u stvarnosti odvija; da traži od Komisije da obavijesti Parlament čim se ti zahtjevi provedu;
- da je Parlament zabrinut zbog toga što su države članice uvele vlastite sustave EMCS na temelju okvirnih zahtjeva koje je izradila Komisija; da ponavlja poziv Komisiji da pokrene inicijativu za uvođenje što je više moguće jedinstvenog sustava diljem EU-a;

Rashodi

20. usmjerava pozornost na zabrinjavajuće povećanje od 76 % u broju nepravilnosti koje su prijavljene kao prijevara u odnosu na rashode EU-a i apelira na nadležne vlasti da poduzmu sve potrebne mjere kako bi se spriječio takav negativni trend u nadolazećim godinama;

21. izražava zabrinutost zbog činjenice da je broj sveukupnih nepravilnosti te posebice prijevarnih aktivnosti u poljoprivrednom sektoru znatno porastao u 2013. u odnosu na 2012.; napominje da je novi osjetni trend u nepravilnostima koje se odnose na korisnike koje ne zadovoljavaju kvalitetom zabilježen 2013. kada je prijavljena 51 nepravilnost koja se smatra prijevarom; smatra da su za preusmjeravanje tih trendova potrebne ciljane mjere usmjerene prema, s jedne strane, uklanjaju praksi koje potencijalno dovode do nenamjernih nepravilnosti, a, s druge strane, silovitom suočavanju s korumpiranim i kriminalnim ponašanjem;

22. potvrđuje da su države članice od korisnika vratile 197 milijuna EUR na području poljoprivrede i ruralnog razvoja tijekom financijske godine 2013. te da je od korisnika potrebno vratiti još 1 318,3 milijuna EUR na kraju te financijske godine, od čega je još u proračun EU-a nepodmireno 1 097,1 milijuna EUR nakon primjene mehanizma 50/50; zabrinut je zbog toga što je povrat za Europski fond za jamstva u poljoprivredi ispod ukupne prosječne razine te što do kraja 2013. nije ostvaren povrat niti za pola nepravilnosti koje su otkrivene 2009. godine;

Srijeda, 11. ožujka 2015.

23. ističe znatne razlike između država članica u odnosu na njihovu sposobnost da povrate iznose koji su izgubljeni kao posljedica nepravilnih isplata otkrivenih u okviru ZPP-a te potiče države članice čija je stopa povrata ispod 33 % da znatno poboljšaju svoje rezultate u 2015. i narednim godinama;

24. potvrđuje da nakon reformi zajedničke poljoprivredne politike iz 2013. države članice imaju koristi od više razine fleksibilnosti u provedbi politika te posebice imaju pravo prilagoditi ih svojim regionalnim i nacionalnim mogućnostima i prioritetima te izvršavati prijenose između različitih stupova; poziva Komisiju i države članice da zajamče da povećanje fleksibilnosti neće biti nauštrb sustava praćenja i ocjena; nadalje napominje da Komisija u okviru nove zajedničke poljoprivredne politike radi na programu pojednostavljenja; poziva Komisiju da program pojednostavljenja u potpunosti uskladi sa strategijom borbe protiv prijevara Glavne uprave za poljoprivredu i da održi ravnotežu između jednostavnosti i dobrog upravljanja fondovima EU-a pružanjem odgovarajućih kontrola;

25. zabrinut je zbog činjenice da u prosjeku između počinjenja nepravilnosti, njezina otkrivanja i njezine konačne prijave Komisiji prođe 6,3 godine u sektoru poljoprivrede i 2,75 godina u drugim sektorima; podsjeća da se nakon otkrivanja nepravilnosti započinje s drugim postupcima (nalozima za povrat, istragama OLAF-a itd.); traži od Komisije da odredi prosječno minimalno i maksimalno trajanje otkrivene nepravilnosti u sklopu centraliziranog upravljanja;

26. očekuje da će znatan porast od 475 % prijavljenih nepravilnosti u ribarstvenom sektoru u 2013. predstavljati godišnji vrhunac koji se odnosi na odgođenu provedbu programa u sektoru no da ne bi trebao predstavljati negativan trend kojim se podriiva vrijednost ribarstvene politike EU-a;

27. sa zabrinutošću primjećuje da se broj slučajeva prijavljenih nepravilnosti na području kohezijske politike povećao za 15 %; međutim, također napominje da je primjetno smanjenje od 49 % u iznosima kojima su obuhvaćeni slučajevi nepravilnosti koje se ne smatraju prijevarom te smanjenje od 22 % u slučajevima prijevara;

28. napominje da je s kohezijskom politikom povezana 321 nepravilnost prijavljena kao prijevara i 4 672 nepravilnosti koje se ne smatraju prijevarom; uzima u obzir da se u obje kategorije broj prijavi povećao za 15 % u usporedbi s 2012. i da se, kao i prethodnih godina, najveći dio iznosa koji se odnosi na nepravilnosti iz 2013. godine (63 %) još uvijek odnosi na kohezijsku politiku; međutim, naglašava da su se u obje kategorije iznosi smanjili, da se primjećuje postupno poboljšanje koje se temelji na iskustvu prethodnih godina te po prvi put kohezijska politika nije područje proračunskih rashoda s najvećim brojem nepravilnosti koje su prijavljene kao prijevara;

29. međutim žali zbog manjka informacija o iznosima koje treba vratiti te o stopama povrata u vezi s kohezijskom politikom za financijsku godinu 2013.; poziva Komisiju da u svom budućem godišnjem izvješću pruži detaljne informacije u vezi s time;

30. napominje da stopa povrata u petogodišnjem razdoblju za rashode u okviru centraliziranog upravljanja iznosi 54,4 % za nepravilnosti koje se smatraju prijevarom i 63,9 % za nepravilnosti koje se ne smatraju prijevarom apelira na Komisiju da dodatno poboljša postupak povrata i da ga učini pravovremenijim;

31. poziva Komisiju da preuzme punu odgovornost za povrat sredstava nepropisno isplaćenih iz proračuna EU-a i da uspostavi jedinstvena načela izvješćivanja u svim državama članicama u svrhu prikupljanja odgovarajućih, usporedivih i pouzdanih podataka;

32. zabrinut je zbog činjenice da prosječna razlika između vremena kada se nepravilnost dogodila i njezina otkrivanja iznosi 3,4 godine u slučaju naloga za povrat koji se odnose na nepravilnosti (i one prijavljene kao prijevara i one koje nisu prijavljene kao prijevara) koji su izdani između 2009. i 2013. u sklopu centraliziranog upravljanja; više od polovice slučajeva (54 %) otkriveno je unutar 4 godine od godine kad je nepravilnost počinjena, a za ostatak slučajeva (46 %) razlika se kretala između 4 i 13 godina; podsjeća da se nakon otkrivanja nepravilnosti započinje s drugim postupcima (nalozima za povrat, istragama OLAF-a itd.); traži od Komisije da odredi prosječno minimalno i maksimalno trajanje otkrivene nepravilnosti u sklopu centraliziranog upravljanja;

Srijeda, 11. ožujka 2015.

33. zadovoljan je da je broj slučajeva prijavljenih kao prijevara koje se odnose na Europski socijalni fond 40 % niži 2013. nego 2009. i 2010. te da je 2013. treća godina za redom u kojoj se taj pozitivan trend održao;

34. sa zadovoljstvom primjećuje da su u programskom razdoblju 2007. – 2013. administrativne provjere, terenske provjere i revizije prouzročile znatno veću stopu od 63 % u otkrivanju nepravilnosti koje se smatraju prijevarom u usporedbi sa stopom od nešto manje od 20 % u prethodnom sedmogodišnjem razdoblju, iako je zabilježeno blago smanjenje na 55 % u 2013. godini;

35. prima na znanje da je 2013. Komisija zaključila 217 slučajeva prekida isplata u području kohezijske politike i da je na kraju godine ostao još 131 otvoreni slučaj, u kojima je riječ o 1 977 milijuna EUR; također potvrđuje da je Komisija usvojila 15 odluka o obustavi 2013. te dvije u siječnju 2014.;

36. potvrđuje da su 2013. kao dio pretpristupne pomoći 33 nepravilnosti prijavljene kao prijevara te obuhvaćaju iznos od 14,4 milijuna EUR i većinom su povezane s posebnim pristupnim programom Europske unije za poljoprivredu i ruralni razvoj (SAPARD); napominje da je u sklopu instrumenta pretpristupne pomoći prijavljeno 9 nepravilnosti koje se smatraju prijevarom u iznosu od 1,2 milijuna EUR; primjećuje da je između 2003. i 2014. u okviru pretpristupne pomoći stopa povrata iznosila 37,36 % za slučajeve nepravilnosti i 29,22 % za slučajeve prijevara; poziva Komisiju i države korisnice instrumenta pretpristupne pomoći da poduzmu mjere kako bi se zajamčila visoka stopa povrata u okviru tog instrumenta;

37. poziva na podnošenje prijedloga za smanjenje programa trošenja, posebno kad se oni djelomično preklapaju, i da se sredstva, kad god je to moguće, usmjere na programe u državama članicama koje najviše trebaju potporu tako da sve države članice nužno ne moraju imati koristi od svih programa;

38. izražava zabrinutost zbog činjenice da je nekoliko projekata koje financira Europska investicijska banka (EIB) pogođeno korupcijom i prijevarom; smatra da dokument EIB-a od 8. studenog 2013. kojim se utvrđuje politika sprečavanja i odvratanja od korupcije, prijevare, tajnog dogovaranja, pranja novca i financiranja terorizma pokazuje nepostojanje dostatne kontrole u nekoliko slučajeva tijekom provedbe projekata koje financira EIB; izražava zabrinutost zbog činjenice da je 2013. EIB financirao projekt Passante di Mestre u ukupnom iznosu od 350 milijuna EUR i da, usprkos činjenici da je u okviru projekta bilo slučajeva korupcije i prijevare koji su doveli do uhićenja nekolicine uključenih osoba, razmatra mogućnost refinanciranja projekta projektnim obveznicama u iznosu od dodatnih 700 milijuna EUR; stoga traži da EIB u slučajevima dokazane prijevare i korupcije ima obvezu obustaviti i/ili blokirati predviđeno ili postojeće financiranje pogođenih projekata;

II. Utvrđeni problemi i potrebne mjere

39. naglašava svoju zabrinutost u vezi sa stalnim prijetnjama proračunu EU-a koje proizlaze iz i nepoštovanja pravila (nepravilnosti koje se ne smatraju prijevarom) i namjernih prekršaja i kaznenih djela (tj. prijevara); ustraje na poboljšanoj suradnji između država članica i Komisije u cilju jamčenja važnih i prikladnih mjera i sredstava za izbjegavanje i ispravljanje nepravilnosti i borbu protiv prijevara;

40. naglašava da države članice već godinama ne uspijevaju pravovremeno predati podatke ili predaju netočne podatke; ponavlja svoju zabrinutost da se u državama članicama pristupa na različite načine otkrivanju i prijavljivanju nepravilnosti koje se smatraju prijevarom i nepravilnosti koje se ne smatraju prijevarom, uključujući na područjima kao što je kohezijska politika i poljoprivreda i da se u nekim slučajevima u primjeni pravnog okvira koriste nestandardna tumačenja; ističe da se time Parlamentu, Komisiji i OLAF-u onemogućuje uspoređivanje te donošenje objektivne procjene i preporuka; poziva Komisiju da izradi zajedničke smjernice i pokazatelje kako bi smanjila razliku između različitih pristupa država članica te poziva Komisiju da osmisli jedinstvenu i sveobuhvatnu bazu podataka kojom će se obuhvatiti nepravilnosti koje se u stvarnosti potiču te poduzete mjere čime će se vlastima i građanima pružiti vjerodostojni podaci za provedbu učinkovitih korektivnih mjera te objektivne procjene stvarne, a ne pretpostavljene, težine povreda i odgovornih strana;

Srijeda, 11. ožujka 2015.

41. primjećuje da su preporuke Komisije državama članicama tijekom 2012., čije se stanje provedbe navodi u godišnjem izvješću Komisije za 2013., posebno o koordinacijskim službama za borbu protiv prijevара, zajedničkim pravilima za borbu protiv prijevара, reformi javne nabave, prijavljenim nepravilnostima koje se smatraju prijevaram i sustavima provjera i kontrola i procjene rizika općenito prikladne te žali zbog činjenice da nekoliko pitanja nije u potpunosti razmotreno napominje, primjerice, da nisu sve države članice pokrenule pripreme za provedbu višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) za razdoblje 2014. – 2020. i njegove odredbe o sprečavanju prijevара; zahtijeva od država članica da prate preporuke Komisije iz 2012. te da osiguraju temeljito praćenje preporuka iz 2011. i iz 2013. te da u slučajevima kad nisu mogle provesti preporuke ponude razumno objašnjenje;

42. uzima u obzir da su nepravilnosti koje se ne smatraju prijevaram često rezultat nepoznavanja pravila, složenih zahtjeva i propisa; ističe da je potrebno vrijeme da vlasti koje su nadležne za njihovu ispravnu provedbu usvoje izmjene pravila koja se odnose na prihode i rashode, uključujući ona koja su usmjerena na pojednostavljenje; u vezi s time potiče države članice i Komisiju da bolje koordiniraju tumačenje pravnog okvira i njegovu strogu primjenu, da provedu ciljane i pravovremene mjere radi jačanja upravnih kapaciteta, i u javnoj upravi i među dionicima, kao i organizacijama civilnog društva, uključujući pružanjem vodstva i osposobljavanja te uspostavom sustava za zadržavanje kvalificiranog osoblja s potrebnim vještinama; poziva europske institucije i države članice da provedu srednjoročnu ocjenu o tome sprečava li se dodatno i smanjuje li se novom regularnom strukturom kohezijske politike rizik od nepravilnosti te da procijene mogućnost većeg regulatornog pojednostavljenja postojećih pravila;

43. smatra da bi se države članice koje samostalno otkriju i prijave nepravilnosti, uključujući slučajeve prijevара, trebalo podupirati i poticati da dalje unaprjeđuju sustave prijave i upravljanja; izražava zabrinutost zbog nemogućnosti Komisije da ustanovi ovisi li ili ne mali broj nepravilnosti i slučajeva prijevара koje su neke države članice otkrile te veliki jaz u broju prijavljenih slučajeva za različite godine o neučinkovitosti kontrolnih sustava tih država članica;

44. žali zbog činjenice da samo neke države članice dodjeljuju odgovarajuća sredstva za borbu protiv prijevара te smatra neprihvatljivim da u slučajevima nepravilnosti koje se ne smatraju prijevaram neke države članice isključivo reagiraju primjenom korektivnih mjera bez prethodne istrage nepravilnosti i sankcioniranja odgovornih zbog čega ne uspijevaju na odgovarajući način zaštititi financijske interese i EU-a i pojedinačnih poreznih obveznika; napominje da su statistike koje pružaju države članice u vezi s kaznenim slučajevima i njihovim ishodima nepotpune čime se otežava procjena učinkovitosti istraga prijevара i sudskih postupaka u državama članicama; stoga smatra da bi se usvajanjem odluka kojima se uvodi kazneno pravna odgovornost na razini EU-a, te osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja kao instrumenta u pokretanju i koordinaciji istraga takvih nepravilnosti, trebalo snažno odvrćati od počinjenja nezakonitih radnji, ali i odustajanja od zakonom propisanog postupka kažnjavanja korumpiranog ili kriminalnog ponašanja kojim se oštećuju financijski interesi EU-a;

45. misli da su učinkovite radnje protiv korupcije moguće samo ako se mjere kaznenog prava poštuju i dopune s drugim mjerama kao što su veća transparentnost i odgovornost; stoga ustraje u tome da države članice iskažu snažnu političku volju u djelotvornoj borbi protiv korupcije na nacionalnoj i europskoj razini usvajanjem učinkovitog antikorupcijskog zakonodavstva i razradom postojećih prijedloga na razini EU-a, te poziva građane da izvrše snažan pritisak na vlade kako bi one čvrsto vodile smislenu antikorupcijsku politiku;

46. pozdravlja prvo izvješće Komisije o politici borbe protiv korupcije u EU-u koje je objavljeno u veljači 2014. kao korisnog alata praćenja i ocjene napora u borbi protiv korupcije te ponovno potvrđuje posebnu važnost pojačane razmjene najboljih postojećih praksi koja je naglašena u tom izvješću; također pozdravlja Komunikaciju Komisije o borbi protiv korupcije u EU-u (COM(2011)0308) u kojoj se razmatraju potrebni koraci za bolju provedbu postojećih antikorupcijskih instrumenata te predlaže načine da se antikorupcijski aspekti integriraju u nekoliko područja unutarnje i vanjske politike; napominje, međutim, važnost proširenja opsega primjene izvješća o borbi protiv korupcije na korupciju koja se događa prekogranično i na razini EU-a i na procjenu mjera poduzetih za daljnje poboljšanje integriteta institucija EU-a te naglašava da je potrebna potpuno sveobuhvatna i dosljedna antikorupcijska strategija koja podrazumijeva sve politike EU-a i kojom se uzimaju u obzir, među ostalim, pitanja koja su postavljena u prvom izvješću o borbi protiv korupcije; traži od Komisije da Parlament i Vijeće obavijesti provode li institucije EU-a svoje unutarnje antikorupcijske politike, uključujući obveze u okviru Konvencije UN-a protiv korupcije;

Srijeda, 11. ožujka 2015.

47. naglašava da je potrebna strukturirana koordinacija između upravljačkih vlasti i antikorupcijskih tijela te da je važna koordinacija i razmjena najboljih praksi između država članica i među raznim upravama u istoj državi članici kako bi se što je više moguće ujednačio pristup borbi protiv prijevара; poziva Komisiju da oblikuje mehanizam za razmjenu informacija među nadležnim nacionalnim tijelima radi omogućavanja unakrsne usporedbe računovodstvene dokumentacije za transakcije između dvije države članice ili više njih u cilju olakšavanja otkrivanja nadnacionalnih prijevара u okviru novog višegodišnjeg financijskog okvira 2014. – 2020. u skladu s makrokategorijom europskih strukturnih i investicijskih fondova (Europski socijalni fond – ESF; Europski fond za regionalni razvoj – ERDF; Kohezijski fond – KF; Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj – EAFRD; Europski fond za pomorstvo i ribarstvo – EMFF) kako bi se zajamčio horizontalni pristup zaštiti financijskih interesa Europske unije;

48. naglašava činjenicu da je veća transparentnost kojom se omogućava primjereni nadzor ključna za otkrivanje prijevара; podsjeća da je Parlament prethodnih godina poticao Komisiju na poduzimanje mjera radi osiguravanja sveobuhvatne transparentnosti svih korisnika fondova EU-a iz svih država članica objavljivanjem svih korisnika fondova EU-a na stranicama Komisije, neovisno o administratoru fondova te na temelju standardnih kategorija informacija koje pružaju sve države članice na barem jednom radnom jeziku Unije; poziva države članice da surađuju s Komisijom i omogućuje joj potpune i vjerodostojne informacije o korisnicima fondova EU-a kojima upravljaju države članice; žali zbog toga što ta mjera još nije provedena te poziva Komisiju da je hitno provede; žali zbog činjenice da taj ponovljeni zahtjev Komisija nije uzela u obzir;

49. poziva Komisiju da promiče odgovarajuće zakone o zaštiti zviždača, pristupu informacijama i transparentnosti lobiranja s obzirom na to da su potrebni za jamčenje građanske kontrole vlada i institucija EU-a i podvrgavanje njihovih praksi ocjeni javnosti te da se koristi sredstvima EU-a u pružanju podrške radu nezavisnih organizacija na tom području, među ostalim da uspostavi financijsku potporu za aktivnosti prekograničnog istraživačkog novinarstva;

50. potiče Komisiju da dodatno ojača svoju nadzornu ulogu u odnosu na rashode proračuna EU-a preko revizije, kontrole i inspekcije, plana popravnih mjera i pismenih opomena koje prethode podnošenju zahtjeva za plaćanja; poziva države članice i njihove vlasti da pojačaju svoje napore i iskoriste svoj potencijal za otkrivanje i ispravljanje grešaka prije nego što od Komisije zahtijevaju povrat, tako da potpuno upotrijebe informacije koje su im dostupne; u tom pogledu ističe posebnu vrijednost preventivnih radnji u sprječavanju nezakonitih isplata čime se uklanja potreba za dodatnim radnjama za nadoknadu zloupotrijebljenih sredstava;

51. pozdravlja usvajanje direktiva o javnoj nabavi i direktive o dodjeli koncesija i pozdravlja činjenicu da je deset država članica već uvelo posebne mjere ili skupove mjera u okviru javne nabave u cilju ublaženja korupcije te jačanja transparentnosti i učinkovitosti sustava upravljanja, kontrole i revizije; poziva Komisiju da nastavi s provedbom pravila o javnoj nabavi kako bi pružila potrebnu potporu državam članicama usmjeravanjem na pravi put, osposobljavanjem te razmjenom najboljih praksi; poziva Komisiju da stalno i nepristrano prati pridržavaju li se države članice postojećih direktiva te da po potrebi započne postupke zbog povrede prava;

52. napominje da je razina nepravilnosti i prijevара uzrokovanih nepoštovanjem pravila o javnoj nabavi i dalje visoka; poziva države članice da u nacionalno zakonodavstvo brzo prenesu nedavno usvojenu Direktivu 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi⁽¹⁾, Direktivu 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga⁽²⁾ i Direktivu 2014/23/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o dodjeli ugovora o koncesiji⁽³⁾, kako bi se dodatno smanjio rizik od nepravilnosti i prijevара;

53. pozdravlja uspostavu Centra sposobnosti za izgradnju upravnih kapaciteta radi pružanja potpore javnim upravama koje su odgovorne za upravljanje Europskim fondom za regionalni razvoj i Kohezijskim fondom te uvođenje Akcijskog plana za javnu nabavu koji je izradio Centar sposobnosti u suradnji s mjerodavnim službama Komisije; međutim, traži od Komisije da izvještava o konkretnim rezultatima koji su dosad ostvareni u okviru aktivnosti centra i provedbe spomenutog akcijskog plana;

⁽¹⁾ SL L 94, 28.3.2014., str. 65.

⁽²⁾ SL L 94, 28.3.2014., str. 243.

⁽³⁾ SL L 94, 28.3.2014., str. 1.

Srijeda, 11. ožujka 2015.

54. apelira na Komisiju da nastavi sa strogom politikom prekida i obustava plaćanja;

55. pozdravlja izvješće o provedbi strategije Komisije za borbu protiv prijevara i usmjeravanju vlasti država članica u provedbi relevantnih odredbi o borbi protiv prijevara; međutim, ustraje u tome da u pogledu delegiranih i provedbenih akata koji se odnose na europske strukturne i investicijske fondove Komisija usvoji jednostavnija pravila kojima će omogućiti djelotvornu i učinkovitu apsorpciju njihovih sredstava; istodobno jamčeći da se tim delegiranim i provedbenim aktima ne podriva razina borbe protiv prijevara;

56. pozdravlja osnivanje koordinacijskih službi za borbu protiv prijevara (AFCOS) u državama članicama na temelju članka 3. stavka 4. nove Uredbe o OLAF-u te činjenicu da je Njemačka potvrdila svoj dogovor o radnoj suradnji s OLAF-om; primjećuje da se koordinacijskim službama za borbu protiv prijevara želi u državama članicama omogućiti učinkovita suradnja i razmjenjena informacija s OLAF-om te ustraje u tome da države članice koje još nisu odredile svoje koordinacijske službe to učine bez daljnje odgode; očekuje da će AFCOS pomoći u omogućavanju boljih prijava nepravilnosti i doprinijeti uravnoteženijem tumačenju relevantnih zakona EU-a; unatoč tome je zabrinut zbog velikih razlika koje postoje između različitih koordinacijskih službi za borbu protiv prijevara koje su osnovane u državama članicama te koje se odnose na dodijeljene funkcije, dužnosti i ovlasti, ali i ljudske resurse; priznaje da se Uredbom (EZ, Euratom) br. 883/2013 ne određuju ovlasti i dužnosti te institucionalni okvir koordinacijskih službi za borbu protiv prijevara (AFCOS), ali smatra da su ove službe djelatno neovisne sa sveobuhvatnim ovlastima koje uključuju istražne ovlasti, te da su one referentna vrijednost koju moraju razviti sve države članice;

57. prima na znanje izvješća Komisije o rezultatima programa Hercule II; primjećuje da je proračun ovog programa 2013. smanjen za 14 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i 9,9 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za plaćanja u odnosu na 2012., što je izazvalo poteškoće u ispunjavanju financijskih obveza iz 2013. i iz prethodnih godina; sa zadovoljstvom primjećuje da su države članice sve više zainteresirane za aktivnosti programa Hercule II, što je razvidno iz sve većeg broja primljenih prijava nakon objave poziva za dostavu prijedloga projekata; pozdravlja pozitivne rezultate koji su zbog upotrebe visoko sofisticirane i transnacionalne kompatibilne tehničke opreme kupljene u okviru programa postignuti 2013. godine, primjerice, u Njemačkoj, Španjolskoj i Rumunjskoj;

58. pozdravlja donošenje Uredbe, kojom je uspostavljen program Hercule III za financijsko razdoblje 2014. – 2020., što omogućuje višu maksimalnu stopu sufinanciranja za bespovratna sredstva za tehničku pomoć u iznosu od 80 % opravdanih troškova, u iznimnim i opravdanim slučajevima i do 90 % umjesto dosada maksimalnog iznosa od 50 % u okviru odluke programa Hercule II; primjećuje da je prvi poziv za dostavu projektnih prijedloga uspješno pokrenut 2014. godine; međutim, zabrinut je da je program već posebno pogođen nepodmirenim plaćanjima, što bi moglo dovesti do negativnog učinka na projekte koji se iz njega financiraju te buduće projekte; podsjeća na važnost pouzdanih financijskih instrumenata kao što su Pericles 2020. i Hercule III u borbi protiv nezakonitih aktivnosti koje štete resursima Unije;

59. pozdravlja uspješno provedene brojne zajedničke carinske operacije, uz suradnju OLAF-a i država članica s različitim službama trećih zemalja i aktivnu potporu Glavne uprave za oporezivanje i carinsku uniju, Europola i Frontexa, koje su rezultirale zapljenom, između ostalog, 68 milijuna krijumčarenih cigareta, 124 kilograma kokaina i 140 000 litara dizelskog goriva;

60. primjećuje da je OLAF 2013. izdao 353 preporuke u vezi s administrativnim, disciplinarnim, financijskim ili sudskim mjerama koje relevantne institucije, tijela, uredi ili agencije EU-a ili nadležna nacionalna tijela trebaju poduzeti te da preporučeni povrat iznosi 402,8 milijuna EUR; zabrinut je da stopa optužnica nakon izdavanja preporuka OLAF-a o pokretanju sudskih postupaka za razdoblje od 2006. do 2013. iznosi tek oko 54 %; zabrinut je da se niskom stopom podignutih optužnica kakvoća i upotrebljivost rezultata istraga ureda predstavlja u slabom svjetlu; poziva Komisiju da hitno poboljša učinkovitost ureda; smatra da je istinski i odgovarajući nadzor nad radom OLAF-a od strane nadzornog odbora (bez uplitanja u istrage u tijeku) neophodan, te stoga apelira na Komisiju i OLAF da poboljšaju trenutnu situaciju u kojoj nadzorni odbor nije u mogućnosti ostvariti svoju svrhu; žali zbog nedostatka informacija o stopi osuda u slučajevima kaznenih djela na štetu proračuna Unije;

Srijeda, 11. ožujka 2015.

III. Istrage i uloga OLAF-a

61. prima na znanje da je 2013. OLAF, prema vlastitim riječima, primio dosad najviše podataka te tvrdi da su izdali nezabilježeni broj preporuka; ističe da je metoda koja se rabi u računanju primljenih informacija i izdanih preporuka također promijenjena; traži od nadzornog odbora da analizira učinak promjene podataka i kvalitetu preporuka koje je izdao OLAF;

62. poziva nadzorni odbor OLAF-a da obavijesti Parlament o trajanju istraga koje provodi OLAF te o korištenoj izračunskoj metodi s obzirom na to da je ta metoda promijenjena 2012.; ističe da se tom promjenom može na umjetan način smanjiti prividno trajanje istrage; traži od nadzornog odbora da pomno analizira kvalitetu podataka koje pruža OLAF, uključujući izvješća institucijama;

63. prima na znanje donošenje novih radnih aranžmana između OLAF-a i njegova nadzornog odbora te poziva na brzo rješavanje preostalih neriješenih pitanja između tih dvaju tijela;

o

o o

64. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji te Sudu Europske unije, Europskom revizorskom sudu, nadzornom odboru OLAF-a i OLAF-u.
